

Minnesanteckningar Seniorråd

Tid: 15 september 10-12.30

Närvarande: Lars Tornérhielm (SPF Saltsjöbaden), Erland Bridell (PRO Värmdö), Björn Persson, (PRO Tyresö), Alf Andersson (PRO-RS), Kenan Unesi (Södertälje), Bengt Johansson (SPF Södertälje), Ilse Forsberg (Salem), Inez Granström (SPF Nynäshamn), Birgitta Brynnel (SPF Haninge), Margareta Sutton (SPF-RS), Guy Sandström (PRO Haninge), Camilla Andersson och Helén Lieberman-Ram, Nestor

På Teams: Berit Westergren (SPF Huddinge), Irene Beckman (SPF Salem), Anders Magnusson (SPF Botkyrka), Jean-Pierre Zune (PRO Botkyrka), Brita Nyman (PRO Nacka)

Presentationsrunda och om något man vill lyfta eller berätta från sitt lokala pensionärsråd

Efter en kort presentationsrunda delade några av deltagarna med sig av pågående aktiviteter/ satsningar från resp pensionärsråd. Här är exempel på vad som lyftes:

- Haninge kommunala pensionärsråd kommer att arbeta vidare med

digitaliseringsfrågorna bland annat utifrån Nestors rapport och presentation på rådet.

- Värmdö kommun söker pengar för att arbeta mot psykiska ensamhet. Kommunen har lyft att de vill jobba tillsammans med seniorföreningarna kring caféer, träffpunkter osv.

De ska ta fram och utveckla ett utveckla ett program ihop med förebyggande enhet och uppsökande enheten. Finns svårigheter att hitta de äldre som är ofrivilligt ensamma, där behövs särskilda resurser för att hjälpa till att hitta dem som skulle må bra av att komma in i ett sammanhang, även hjälpa dem att komma i väg till tex mötesplatser och café.

Under hösten planeras fyra caféer på fredagar, allt sker i projektform med stöd av statliga medel. En fundering är om det kan vara något för Nestor att följa arbetet och utvärdera värdet av insatserna.

- I Salem finns medel för att starta en öppen verksamhet för att motverka ofrivillig ensamhet. Det handlar om icke biståndsbedömda personer, det ska vara möjligt för alla som vill att besöka verksamheten. Det kan handla om caféer, promenader, hjälp med att gå och handla. Även här diskuteras frågan om hur man hittar dem som kan behöva den öppna verksamheten. Tips om att titta på Upplands Väsby kommun, där pågår ett stort projekt kring ofrivillig ensamhet. I Nacka finns material från studiecirkeln ”Seniorliv i balans” (Nestor har skrivit en rapport om studiecirkeln) som fortfarande används.

2 Föregående minnesanteckningar

Vid förra mötet diskuterades uppdragsbeskrivningen för ledamöter i Seniorrådet.

Beskrivningen är korrigerad utifrån rådets synpunkter och kommer att tas upp för beslut på Nestors styrgrupp 22 september. Därefter kommer det skickas ut till både ordinarie och suppleanter. En ny diskussion följde kring vems ansvar det är att utse representanter till Nestor. I beskrivningen kommer det att stå att KPRs ordförande ansvarar för att det utses representanter till Nestor, men hur det går till eller vem som meddelar Nestor kan variera.

Varje KPR-organisation eller motsvarande kan representeras av två ordinarie och två suppleanter. Det varierar bland kommunerna på hur lång tid man sitter i Seniorrådet, inget som Nestor blandar sig i. Men det är en bra tanke att man inte väljs på för kort tid, så man hinner landa i alla de frågor och arbetssätt som diskuteras på Nestors möten. I rollen som ledamot i Seniorrådet bör man sträva efter att få en återkommande punkt på KPR-möten för att både kunna rapportera från Nestor och inhämta synpunkter från KPR till Nestor. Nestors minnesanteckningar från Seniorrådsmötena skickas numer även till suppleanterna och KPR-ordföranden. Pågår arbete med uppdatering av Nestors lista på ledamöter. En del uppgifter om suppleanter är inte aktuella längre, och några platser är fortfarande vakanta. En tanke som lyftes vid förra mötet var att bjuda in ordinarie och suppleanter tillsammans för att alla ska veta vad uppdraget handlar om och känna sig involverade.

3 Höstens projekt och aktiviteter

Camilla visade några ppt-bilder som presenterar höstens projekt och aktiviteter, bifogas minnesanteckningarna. Nestor är engagerade inom flera områden; pågående forskning, forskningsansökningar, utvecklingsprojekt, metodstöd, God och nära vård, kompetensutveckling/erfarenhetsutbyten. Några frågor kom upp:

- Hur kom hemtjänstprojektet som Nestor driver i Huddinge upp? Nestor har gjort studier kring hemtjänstpersonalens arbetsuppgifter och i vilken utsträckning deras resurser och kompetenser används i arbetet. I nästa steg vill Nestor initiera ett utvecklingsarbete kring dessa frågor och ställde fråga till styrgruppen som fick anmäla intresse om att delta. Huddinge var en kommun som var intresserad, och en enhet valdes ut (kommunens egen hemtjänst i Stuvsta)
- I projektet ”Proaktivt förhållningssätt på säbo”- kommer bland annat Terassens vård- och omsorgsboende i Haninge delta. Där finns stort engagemang både hos avdelningschefen för säbo i kommunen och enhetschefen på plats. Idén med projektet är ett samskapande kring det proaktiva förhållningssättet tillsammans med personal och de som bor där. Två avdelningar kommer delta, arbetsgrupp är redan tillsatt och en första workshop är bokad i oktober. Även Botkyrka kommer att delta.
- Nestor har gjort besök i alla kommuner och ska även besöka regionen för att höra vilka frågor och utmaningar som är mest angelägna nu och diskutera var Nestor kan göra mest nytta. Tre nämnder har besökts och två KPR. Nestor kommer gärna ut till KPR-möten, vi kan prata om Nestor mer generellt eller om en specifik rapport eller ett aktuellt ämne vi bevakar.

4 Presentation och input till projekt ”Utvärdering av seniormottagning i Nacka”.

En övergripande bild visades som presenterar projektet som ska drivas i Nacka där Nestor har fått ett uppdrag att följa, stödja och utvärdera (se bifogad ppt-presentation).

Bakgrunden till projektet är att det finns en grupp äldre sköra i behov av insatser från både kommun och primärvård. I dag sker många saker parallellt av professionerna, information når inte alltid fram. Vårdcentralen ska nu se om professionerna (både från region och kommun) samlokaliseras på vårdcentralen en halv dag i veckan och då kunna erbjuda separata besök, tvärprofessionella besök och göra gemensamma ronder. Den äldre ska då kunna få besök direkt hos en biståndshandläggare, få tid hos en dietist tex. Man kan också göra en SIP på plats direkt.

Nestors uppgift blir att följa vad som sker och hur patienter och personal upplever värdet av detta. Nestor är med från projektstart och kommer att kunna beskriva vilka äldre som kommer till mottagningen, hur hela processen går till. Intervjuer kommer att ske med de äldre och professionerna. Det kommer inte vara möjligt att mäta effekter fullt ut, men saker som ökad trygghet för patienten och vetskap om vart man kan vända sig för hjälp, ökad flexibilitet och teamarbete för personal är tänkt att beskrivas. Målet är att projektet ska leda till ökad personcentrering, en mer sömlös vård och omsorg där man bättre kan uppmärksamma den äldres totala behov. Det kommer också finnas två seniorobservatörer med i projektet, de ska ge input till arbetet och kunna ge information till patienterna som ingår.

Några tankar från rådet:

- Kommer delrapporter? Den första delen ska vara klar till mars-24. Nestor tar först och främst fram en internrapport till de involverade, men ska också ta fram material som kan spridas till andra.
- Stor potential!
- Tveksam till hur vårdcentralen ska mäkta med detta, de har inte tillräckligt med läkare och personal.
- Smärtbehandling är man dålig på inom primärvården, kan vara ett område som kan lyftas. Särskilt akut smärta som behöver fångas upp direkt
- Kan på sikt skapa mer effektiva organisationer - där man inte behöver jobba dubbelt inom de olika enheterna. Även för den enskilde, sparar det energi, man behöver inte själv besöka olika platser och leta runt.
- Kan vara bra för att utveckla biståndshandläggarens roll att arbeta mer förebyggande.
- Vilka äldre ska ingå? Viktigt att tänka på dem som inte klarar av det digitala samhället och har svårt att kunna ta kontakt med dsk eller kommunen den digitala vägen. Borde finnas en gräddfil för dem som inte klarar av de digitala lösningarna inom hälso-och sjukvården och socialtjänsten.
- Behoven ska styra om man behöver träffa någon annan aktör, inte ske för sakens skull
- En del äldre vill inte ha hemtjänst, det här projektet kan avdramatisera och göra det enklare att vilja ta emot hjälp
- Bra att fråga de äldre- vad gör att du kommer hit? Fick du den hjälp du behövde? Upptäcktes nya behov och hur togs de om hand?
- Bra att ha en baslinje från professionerna- vad vet man om varandras uppdrag, arbete osv innan man sätter igång. Vad händer efter projektet?
- Allt behöver inte resultera i åtgärder, dialogen i sig med olika professioner kan vara till hjälp
- Färdtjänsthandläggare borde finnas med i samlokaliseringen

5 Konkretisering av förslag till satsningar 2024

Inför kommande plan för 2024 har Nestor gjort en inventering av behov och inriktningar som finns i våra ägarorganisationer och som ska ligga till grund till vad Nestor ska arbeta med under nästa år, se bifogade ppt-bilder Nestor har besökt ägarorganisationerna, diskuterat med styrgrupp, FoU-råd, Seniorråd, Nestors Mötesplatser för lokal samverkan, omvärldsbevakat på både regional och nationell nivå. Nu pågår arbete på Nestor för att utreda, prioritera bland allt som kommit upp, och landa i var Nestor bidrar på bästa sätt och gör mest nytta.

Rådet delades in i mindre grupp och fick i uppdrag att välja något av nedanstående inringade områden och fundera på varför det är ett relevant utvecklingsområde, vad är angeläget att belysa och vad kan Nestor göra? En mall för att dokumentera gruppens diskussioner användes

Utmaningar & förslag på inriktning 2024

Generellt fokus

- Stärka hälsa, förebygga ohälsa & skjuta upp vårdbehov.
- Kompetensförsörjning
- Framtidens socialtjänst (förväntningar på det offentligas uppdrag)

• Kunskapsområden:

- Demens, Palliativ vård, psykisk ohälsa/samsjuklighet/ensamhet, välfärdsteknik, rehabilitering i hemmet/aktiverande förhållningssätt,
- **Samverkan kommun och region (Nära vård)** - utmaningar/dilemman, pågående initiativ förstärkt utskrivning efter slutenvårdstillfället, rehabilitering i hemmet, samlokalisering på seniormottagning, ökat teamarbete
- **Socialtjänstens insatser** - nya vårdformer, insatser, metoder, mellanrum mellan insatser (ex missbruk, socialpsykiatri, LSS) Äldre inom LSS, eller glapp mellan kommun/regionens insatser
- **Stöd i att arbeta med brukardelaktighet och samverkan** med civilsamhället, anhöriga
- **Kompetensutveckling** - kompetenskrav, arbetsplatslärande, arbetssätt och yrkesroller. Individuellt -> organisatoriskt lärande -> förändrade arbetssätt
- **Stöd i analys/uppföljning** av egenkontroller och resultat

Nestor

Grupperna hade diskuterat följande:

1. Välfärdsteknik/digitalisering. Ex: Nestor kan samla vad som finns, samla utvärderingar och erfarenheter, vara en kunskaps- och informationscentral, stödja ägarkommunerna i val av produkter, ge stöd i att bygga en gemensam struktur för kommunernas hemsida för att passa äldres behov, listor på olika sökord för samma saker. Återkoppling från Nestor är att vi vet att det är ett behov, men det finns redan rätt mycket, bl a SKR, Begripsam mfl ger stöd i detta, så Nestor ställer sig frågande till vad och OM Nestor kan bidra något ytterligare. Däremot kanske Nestor kan bidra till att utvärdera införande av välfärdsteknik.
2. Samverkan mellan kommun och region. Nestor är neutral och oberoende, kan spegla vad som sker i andra kommuner. Nestor kan ha en kritisk roll, men fortfarande vara respekterad.
3. Samlokalisering, teamsamverkan. Förutsättningarna är olika, som medborgare är man beroende av sitt lokala sammanhang. Viktigt med kontinuitet inom seniormottagningsprojektet.
4. Samverkan mellan biståndshandläggare och seniorer. Handläggarna måste göra personliga bedömningar. Ökad samverkan mellan kommun och vårdcentral – inom Nära vårdomställningen.

6 Presentation Kartläggning av socialtjänstens insatser

Camilla presenterade SKR:s kartläggning av socialtjänstens insatser (se ppt-bilder).

Kartläggningen beskriver vilka insatser som ges i kommunerna i dag och kan ligga till grund för att titta på vad framtidens socialtjänst kan behöva erbjuda i form av insatser. Underlaget introduceras nu i regionala dialoger mellan i Stockholms län; Storsthlm, SKR och kommunrepresentanter. Kan tänkas bli en fråga lokalt att under nästa år.

7 Övrigt

Nestor har en ny medarbetare; Åsa Skjutar som närmast kommer från Södertälje sjukhus.
Nestor 20 år anmälan är öppen. Inbjudan gäller endast ordinarie ledamöter. I mån av plats kan Nestor erbjuda plats för suppleanterna. Finns möjlighet att ställa sig på en kölista.

Nästa möte äger rum **fredagen den 3 november kl 10-12.30**